

Питання науково-методичної підготовки вчителя музики у загальноосвітній школі

Олешко В. Л., Олешко Т. Є.

На сучасному етапі розвитку суспільства особливо гостро постає питання якості освіти, духовності нації. Сьогодні особистість, її знання, інтелект, науково-методична компетентність, інформаційна культура є найвищою цінністю суспільства, яке прагне посісти чільне місце серед цивілізованих країн XXI століття.

Здійснення завдань у галузі музичної освіти підрастаючого покоління загальноосвітньої школи вимагає серйозної уваги до науково-методичної підготовки тих, хто завтра прийде в школу, хто покликаний запалити вогонь любові до музики в серці кожної дитини. Без перебільшення можна сказати, що повноцінне й досконале музично-естетичне виховання вчителів – ключ до піднесення музичної культури мас.

Огляд педагогічної літератури свідчить, що проблема науково-методичної компетентності педагогічних кадрів розглядалася в різних аспектах у працях В.Адольфа, Ш.Амонашвілі, І.Ареф'єва, С.Висоцької, М.Коломійця, А.Орлова, В.Пилипівського та інших науковців [6, с. 8].

За аналізом праць науковців можна виділити ключові компоненти науково-методичної компетентності вчителя: інформаційна компетентність (володіння інформаційними технологіями, вміння опрацьовувати різні види інформації); комунікативна (уміння вступати в комунікацію, бути зрозумілим, спілкування без обмежень); автономізаційна (здатність до саморозвитку, творчості, самовизначення, самоосвіти, конкурентоспроможність); соціальна (вміння жити та працювати з оточуючими); продуктивна (вміння працювати, отримувати прибуток, здатність виробляти власний продукт, ухвалювати

рішення та відповідати за них); моральна (готовність, спроможність та потреба жити за традиційними моральними нормами); психологічна (здатність використовувати психологічні ЗУН в організації взаємодії в освітній діяльності); предметна (ЗУН у сфері конкретного навчального предмета – спеціальність); особистісні якості вчителя (доброзичливість, чуйність, урівноваженість, толерантність, рефлексія, людяність).

Основними показниками науково-методичної компетентності вчителя передусім виділяють: особистісні якості, особливо перетворювальні й психологічні; усвідомлення ролі педагога у вихованні громадянина; безперервне підвищення загальної і професійної культури; пошукова діяльність педагога; володіння методами педагогічного дослідження; конструювання власного педагогічного досвіду; результативність навчально-виховного процесу; активна педагогічна діяльність, спрямована на перетворення особистості учня й учителя [5, с. 12].

Зміни, що відбуваються в усіх сферах сучасного суспільного устрою України: економіці, політиці, науці, освіті, – потребують радикального переосмислення вимог щодо науково-методичної підготовки майбутніх спеціалістів певної галузі і, в першу чергу, системи освіти.

Адже вчитель є тією особою, на професійну діяльність якої покладена відповідальність за інтелектуальну й морально-естетичну, тобто базисну підготовку підростаючого покоління. Від нього, таким чином, залежить прогрес сучасного й майбутнього стану суспільства, країни. Але вчитель тоді зможе успішно виконувати ці завдання, коли рівень його науково-методичної підготовки буде адекватний вимогам, поставленим суспільством перед системою державної освіти. Серед основних завдань, що стоять перед сучасною школою XXI століття, досить важливого значення набувають питання художньо-естетичної освіти та виховання учнів.

У новітніх державних документах – Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті та Концепції загальної середньої освіти (12-річна

школа) – визначаються основні цілі, пріоритети, умови, очікувані результати та інші найважливіші положення розвитку освіти в нашій країні. Як підкреслюється у зазначених документах, суттєвого вдосконалення потребує науково-методична підготовка майбутніх викладачів під час навчання в педагогічних закладах освіти.

Так, у Концепції 12-річної школи визначено стратегії варіативності та інтегративності в реалізації змісту шкільної художньої освіти [3]. Ці стратегії втілюються в Державних освітніх стандартах [1; 2], що визначають оптимальний зміст шкільної мистецької освіти та вимоги до його засвоєння.

Підбиваючи підсумки, хотілося б відзначити, що основними компонентами, які складають фундамент науково-методичної підготовки вчителя музики загальноосвітньої школи, є його громадянська позиція, педагогічна майстерність, музична культура та професійне вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа. – 2000. – №1. – С. 28-54.
2. Державний стандарт загальної середньої освіти. Художня культура (Проект) // Мистецтво та освіта. – 1997. – №3. – С. 2-10.
3. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Педагогічна газета. – 2002. – №1. – С. 2-4.
4. Печерська Е.П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2001. – 272 с.
5. Сисоєва С.В. Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня. – К.: Поліграфкнига, 1996. – 406 с.
6. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Збірник наукових праць / Вип. кол. Гузій Н.В. (відпов. за вип.) та інші – К.: НПУ, 2001. – Вип. 6. – 295 с.